



EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Mødedokument

29.9.2010

B7-0543/2010

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af redegørelse fra næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik

jf. forretningsordenens artikel 110, stk. 2

om verdensdagen mod dødsstraf

Marietje Schaake, Ramon Tremosa i Balcells, Graham Watson, Sarah Ludford, Anneli Jäätteenmäki, Leonidas Donskis, Edward McMillan-Scott, Norica Nicolai, Marielle De Sarnez
for ALDE-Gruppen

RE\832601DA.doc

PE450.366v01-00

DA

Forenet i mangfoldighed

DA

Europa-Parlamentets beslutning om verdensdagen mod dødsstraf

Europa-Parlamentet,

- der henviser til protokol nr. 6 af 28. april 1983 - vedrørende afskaffelse af dødsstraf - til den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder,
- der henviser til anden valgfri protokol af 15. december 1989 - om afskaffelse af dødsstraf - til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder,
- der henviser til sine tidligere beslutninger om afskaffelse af dødsstraf, navnlig beslutningen vedtaget den 26. april 2007 om nødvendigheden af hurtigst muligt at indføre et moratorium for henrettelser i de lande, hvor dødsstraf stadig anvendes,
- der henviser til sine tidligere beslutninger, navnlig beslutning af 26. november 2009 om mindretallets rettigheder og anvendelse af dødsstraf i Kina, af 20. november 2008 om dødsstraf i Nigeria, af 17. juni 2010 om henrettelser i Libyen, af 8. juli 2010 om Nordkorea og af 22. oktober 2009, 10. februar 2010 og 8. september 2010 om Iran,
- der henviser til FN's Generalforsamlings resolution 62/149 af 18. december 2007 med opfordring til et moratorium for dødsstraf og Generalforsamlingens resolution 63/168 med opfordring til gennemførelse af resolution 62/149 af 18. december 2007,
- der henviser til FN's Generalsekretærs rapport af 11. august 2010 om moratorier for anvendelse af dødsstraf,
- der henviser til FN's Generalsekretærs rapport af 16. juli 2010 om spørgsmålet om dødsstraf,
- der henviser til det indlæg, Unionens højtstående repræsentant/Kommissionens næstformand holdt på plenarmødet den 16. juni 2010 om menneskerettigheder med påmindelse om, at ophævelsen af dødsstraffen på verdensplan er en prioritet for EU,
- der henviser til den erklæring, Europa-Parlamentets formand, Jerzy Buzek, afgav den 19. oktober 2009, hvori han kraftigt appellerede til afskaffelse af dødsstraffen,
- der henviser til sluterklæringen fra den fjerde verdenskongres mod dødsstraf, der blev afholdt i Genève den 24.-26. februar 2010, hvori der opfordres til en verdensomspændende afskaffelse af dødsstraffen,
- der henviser til den reviderede og opdaterede udgave af EU's retningslinjer om dødsstraf, som blev vedtaget af Rådet den 16. juni 2008,
- der henviser til verdensdagen mod dødsstraf og indførelsen af den europæiske dag mod dødsstraf, som er den 10. oktober hvert år,

- der henviser til artikel 2 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 110, stk. 2,
- A. der henviser til, at EU er stærkt engageret i indsatsen hen imod afskaffelse af dødsstraf og stræber efter at opnå en universel accept af dette princip,
 - B. der henviser til, at EU er den førende institutionelle aktør i kampen mod dødsstraf på verdensplan, og at indsatsen på dette område er en hovedprioritet i dets eksterne menneskerettighedspolitik; der påpeger, at EU samtidig er den ledende donor til de civilsamfundsorganisationer, der arbejder over hele verden for at afskaffe dødsstraffen,
 - C. der anser dødsstraffen for at være den ultimative grusomme, umenneskelige og nedværdigende straf, der krænker retten til livet som fastlagt i verdenserklæringen om menneskerettigheder og udgør en form for tortur, som er uacceptabel for stater, der respekterer menneskerettighederne,
 - D. der henviser til, at flere forskellige undersøgelser har vist, at dødsstraffen ikke har nogen indvirkning på udviklingen inden for voldskriminalitet,
 - E. der henviser til, at der findes beviser for, at dødsstraffen først og fremmest berører underprivilegerede personer;
 - F. der henviser til, at bestemmelserne i protokol nr. 6 til den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder forbyder stater, som er medlemmer af Europarådet, at anvende dødsstraf,
 - G. der henviser til, at EU arbejder for et moratorium for og på længere sigt afskaffelse af dødsstraffen i tredjelande og for ratificering af de relevante FN- og andre internationale instrumenter, især anden valgfrie protokol - om afskaffelse af dødsstraf - til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder,
 - H. der henviser til, at afskaffelsen af dødsstraf er et prioriteret støtteområde for Det Europæiske Instrument for Demokrati og Menneskerettigheder (EIDHR), som siden 1994 har finansieret mere end 30 projekter over hele verden, med et samlet budget på over 15 mio. EUR,
 - I. der henviser til, at indgåelsen af handelsaftaler og andre internationale aftaler med tredjelande efter Lissabontraktatens ikrafttræden skal godkendes af Europa-Parlamentet,
 - J. der henviser til, at statutterne for henholdsvis Den Internationale Straffedomstol, Den Internationale Krigsforbryderdomstol for Det Tidligere Jugoslavien, Den Internationale Krigsforbryderdomstol for Rwanda, Den Særlige Domstol for Sierra Leone, Den Særlige Afdeling for Alvorlige Forbrydelser (Special Panels) under Distriktsdomstolen i Dili, Timor-Leste, og De Særlige Instanser under Cambodjas Forfatningsdomstol (ECCC), udelukker dødsstraf for krigsforbrydelser, forbrydelser mod menneskeheden og folkemord, som er de mest alvorlige af de forbrydelser under deres jurisdiktion, som det internationale samfund lægger vægt på,

- K. der henviser til, at FN's Generalforsamling i 2007 og 2008 vedtog de historiske resolutioner 62/149 og 63/168, der kræver et verdensomspændende moratorium for henrettelser og i sidste ende sigter på afskaffelse af dødsstraf, og at antallet af lande, der støtter den førstnævnte beslutning, er steget, hvorfor resolution 63/169 kunne vedtages med et overvældende flertal på 106 stemmer for, 46 imod og 34 stemmeundladelser,
- L. der henviser til, at den fjerde verdenskongres mod dødsstraf, som fandt sted i Genève i februar 2010, rettede en appel til de stater, som i praksis har afskaffet dødsstraffen, om også at afskaffe den ved lov og integrere spørgsmålet om universel afskaffelse i deres internationale forbindelser, og til de internationale og regionale organisationer om at støtte den universelle afskaffelse ved at vedtage resolutioner om et moratorium for henrettelser,
- M. der henviser til, at 154 stater i verden har afskaffet dødsstraffen i praksis eller ved lov, hvoraf 96 har afskaffet den for alle lovovertrædelser, 8 har bevaret den for særlige forbrydelser såsom krigsforbrydelser, og 6 har indført et moratorium for henrettelser, medens 44 har afskaffet den i praksis (dvs. de har ikke foretaget nogen henrettelser i de sidste 10 år, eller de har bindende forpligtelser til ikke at anvende dødsstraffen),,
- N. der henviser til, at det i over 100 lande, der stadig har dødsstraf, er forbudt at henrette ungdomskriminelle, men understreger, at et lille antal lande fortsætter med at henrette mindreårige kriminelle i åbenlys modstrid med folkeretten, navnlig artikel 6, stk. 5, i den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder; der navnlig understreger, at Iran henretter det største antal mindreårige,
- O. der henviser til det faktum, at der for tiden befinder sig snesevis af europæiske statsborgere rundt omkring i verden, som er idømt eller risikerer at blive idømt dødsstraf, og at der i denne forbindelse er et afgørende behov for at konsolidere og styrke den europæiske reaktion på den potentielle henrettelse af europæiske statsborgere,
- P. der henviser til, at formanden for Statsdumaen i Den Russiske Føderation, Boris Gryzlov, på et møde i Moskva den 23. marts 2010 med medlemmer af overvågningsudvalget fra Europarådets Parlamentariske Forsamling udtalte, at Rusland havde undladt at ratificere den sjette protokol til den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder vedrørende afskaffelse af dødsstraf i lyset af terrortruslerne i landet,
- Q. der med tilfredshed konstaterer, at parlamentet i Kirgisistan den 11. februar 2010 ratificerede den anden valgfri protokol til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder, om afskaffelse af dødsstraf, og at det endelige udkast til forfatning, som bl.a. forbyder dødsstraf og som nu er vedtaget, den 21. maj 2010 blev offentliggjort af den midlertidige regering i Kirgisistan,
- R. der henviser til, at 43 lande i verden fortsat anvender dødsstraf, og at det højeste antal henrettelser finder sted i Kina, Iran og Irak; der henviser til, at Kina alene gennemførte ca. 5 000 eller 88 % af verdens samlede henrettelser, medens Iran henrettede mindst 402 personer og Irak mindst 77,
- S. der henviser til, at Iran stadig anvender dødsstraf ved stening, hvilket er i modstrid med den anden valgfrie protokol til den internationale konvention om borgerlige og politiske

rettigheder,

- T. der henviser til, at Iraks præsidentråd for nylig stadfæstede dødsdommene over mindst 900 fanger, heriblandt kvinder og børn,
- U. der henviser til, at såvel Europarådets Parlamentariske Forsamling som EU gentagne gange har appelleret til Belarus om at afskaffe dødsstraffen; der henviser til, at de nærmere detaljer omkring dødsstraffen i Belarus er hemmelige, men at dødsdomme ifølge straffeloven fuldbyrdes under private former ved skydning, hvorefter fængslets ledelse informerer dommeren om henrettelsen, og dommeren informerer de pårørende; der henviser til, at de pårørende ikke får liget udleveret til begravelse, og at begravelsesstedet ikke oplyses,
- V. der henviser til, at 38 af USA's 50 stater har dødsstraf, men at fire af dem ikke har foretaget nogen henrettelser siden 1976; der påpeger, at antallet af henrettelser i 2009 steg til 52 efter udløbet af et de facto-moratorium, der var gældende fra september 2007 til maj 2008, medens antallet af dødsdomme i USA for syvende år i træk faldt til 106,
- W. der med tilfredshed konstaterer, at nogle stater, herunder Montana, New Jersey, New York, North Carolina og Kentucky, har truffet foranstaltninger imod dødsstraf i form af bl.a. et moratorium for henrettelser eller bestemmelser om afskaffelse, men samtidig fordømmer henrettelserne af Teresa Lewis i staten Virginia og Holly Wood i Alabama trods beviser for, at de begge var mentalt retarderede personer, og fremhæver sagerne om Mumia Abu-Jamal, der afventer henrettelse i Pennsylvania, og Troy Davis i Georgia,
1. bekræfter sin mangeårige modstand mod dødsstraf i alle tilfælde og under alle omstændigheder og understreger endnu en gang, at afskaffelse af dødsstraffen bidrager til at fremme den menneskelige værdighed og den gradvise udvikling af menneskerettighederne;
 2. fordømmer alle henrettelser, hvor de end finder sted; opfordrer på det kraftigste EU og dets medlemsstater til at håndhæve FN's resolution om et universelt moratorium for henrettelser med henblik på en fuldstændig afskaffelse af dødsstraffen i de lande, der stadig anvender den; opfordrer Rådet og Kommissionen til at tage skridt, der kan sikre en gradvis indskrænkning af dens anvendelse, og samtidig insistere på, at den anvendes i henhold til internationale minimumsstandarder;
 3. opfordrer indtrængende EU til at benytte alle de instrumenter, det råder over inden for diplomatiet og udviklingsbistand, til at arbejde hen imod en afskaffelse af dødsstraffen;
 4. opfordrer de stater, der anvender dødsstraf, til straks at indføre et moratorium for henrettelser; tilskynder endvidere lande som Kina, Egypten, Malaysia, Sudan, Thailand og Vietnam til at udgive officielle statistikker over deres brug af dødsstraf;
 5. opfordrer de stater, der ikke har afskaffet dødsstraffen, til at respektere de sikkerhedsgarantier, som FN's Økonomiske og Sociale Råd har fastlagt for beskyttelse af rettighederne for personer, der risikerer dødsstraf; opfordrer Rådet og Kommissionen til at tilskynde de lande, som endnu ikke har undertegnet og ratificeret den anden valgfrie protokol til den internationale konvention om civile og politiske rettigheder, til at gøre

dette, og de medlemsstater, som ikke har undertegnet protokol nr. 13 til den europæiske menneskerettighedskonvention vedrørende dødsstraf, til at gøre dette;

6. opfordrer OSCE-staterne USA og Belarus til at straks at indføre et moratorium for henrettelser;
7. opfordrer Kasakhstan og Letland til at ændre de bestemmelser i deres nationale lovgivning, der giver mulighed for fortsat at idømme dødsstraf for visse forbrydelser under særlige omstændigheder;
8. opfordrer på det kraftigste EU's medlemsstater til - inden for rammerne af en tværregional alliance - at forelægge et forslag til opfølgingsresolution om dødsstraf på FN's 65. Generalforsamling;
9. opfordrer de deltagende stater, der bibeholder dødsstraf, til at tilskynde Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder og OSCE's missioner til i samarbejde med Europarådet at gennemføre oplysningskampagner vendt mod anvendelsen af dødsstraf, især over for medierne, retshåndhævende myndigheder, politiske beslutningstagere og den almindelige befolkning;
10. opfordrer indtrængende Rådet og Kommissionen til, navnlig i forbindelse med oprettelsen af EU-udenrigstjenesten, at udstikke retningslinjer for en omfattende og effektiv europæisk dødsstrafspolitik for så vidt angår de snesevis af bekræftede tilfælde, hvor europæiske statsborgere risikerer henrettelse i tredjelande, som skal omfatte stærke og styrkede mekanismer for identifikation, ydelse af juridisk bistand samt retlig og diplomatisk intervention fra EU's side;
11. tilskynder til en fortsat indsats af de ikke-statslige organisationer, der arbejder for afskaffelse af dødsstraf, herunder Hands Off Cain, Amnesty International, Penal Reform International, Verdenskoalitionen mod Dødsstraf, Den Internationale Helsingforsføderation for Menneskerettigheder, Sant Egidio og Reprieve;
12. forpligter sig til at følge spørgsmålet om dødsstraf og rejse konkrete sager over for de pågældende landes myndigheder og at overveje mulige initiativer og ad hoc-missioner i lande, der fortsat anvender dødsstraf, med henblik på at opfordre regeringsmyndighederne til at vedtage et moratorium for henrettelser med henblik på helt at afskaffe dem;
13. anmoder Rådet og Kommissionen om i forbindelse med indgåelse af aftaler med lande, der stadig anvender dødsstraf eller som ikke har undertegnet moratoriet med henblik på at afskaffe dødsstraffen, at rette en stærk appel til dem om at gøre dette;
14. opfordrer Unionens højtstående repræsentant/Kommissionens næstformand og medlemsstaterne til fortsat at tale med én stemme og at holde sig for øje, at resolutionens politiske kernepunkt skal være vedtagelse af et verdensomspændende moratorium som et afgørende skridt hen imod afskaffelse af dødsstraf;
15. minder om, at den fuldstændige afskaffelse af dødsstraf er et af hovedmålene for EU's menneskerettighedspolitik; minder om, at dette mål kun kan nås gennem tæt samarbejde mellem staterne samt gennem uddannelse, oplysningskampagner og en effektiv indsats;

16. opfordrer til et regionalt samarbejde med henblik herpå; påpeger, at for eksempel Mongoliet har indført et formelt moratorium for henrettelser i januar 2010, hvilket har haft den positive følge, at flere andre lande med dødsstraf er begyndt overveje, om denne form for straf er forenelig med deres forfatning;
17. opfordrer Rådet og Kommissionen til at anvende verdensdagen og den europæiske dag mod dødsstraf til bl.a. at fremhæve sagerne vedrørende Sakineh Mohamadi Ashtiani, Zahara Bahrami, Mumia Abu-Jamal, Troy Davis, Oleg Grishkovstov, Andrei Burdyko og Ebrahim Hamidi;
18. pålægger sin formand at sende denne beslutning til den højtstående repræsentant, Rådet, Kommissionen, regeringerne og parlamenterne i EU's medlemsstater, FN's generalsekretær, formanden for FN's Generalforsamling og regeringerne i FN's medlemsstater.